

24 MARCA – ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z GRUŻLICĄ, czyli prawie wszystko o programie profilaktyki gruźlicy

24 marca obchodziliśmy Światowy Dzień Tuberkulozy, czyli..... gruźlicy. Święto to wyznaczyło – w rocznicę poinformowania świata nauki o wyizolowaniu w 1882 roku przez Roberta Kocha prątkę gruźlicy – Światowe Zgromadzenie WHO.

DLACZEGO TAK WAŻNE JEST, ABY SIĘ BADAĆ?

O gruźlicy już niemal zapomnieliśmy. Lecz to nadal groźne i wciąż potencjalnie śmiertelne schorzenie. Ta zakaźna choroba zazwyczaj przenoszona jest drogą kropelkową. Chory podczas kaszlu, kichania, odskztuszania, głośnego śmiechu czy nawet zwykłego mówienia wydalą prątkę gruźlicy zarażając osoby znajdujące się w jego otoczeniu. Jeden nie leczony chory zakaża w ciągu roku średnio od dziesięciu do piętnastu osób. Bakteria wywołująca to schorzenie może przetrwać w organizmie człowieka przez wiele lat w stanie uśpienia nie wywołując choroby.

Najczęściej chorują ludzie żyjący w trudnych warunkach socjalno-bytowych, ale także osoby dobrze sytuowane, żyjące w ciągłym stresie, mające obniżoną odporność organizmu. Zachorowaniu sprzyjają również inne choroby, między innymi: cukrzyca, zakażenie HIV, choroby krwi, choroby nowotworowe, pylica płuc, schyłkowa niewydolność nerek. Wczesne wykrycie choroby i natychmiastowe, prawidłowo prowadzone leczenie chorego sprawia jednak, że już po miesiącu pacjent nie zaraża otoczenia.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO?

Z badań profilaktycznych może skorzystać **każda osoba dorosła**, która:

- w przychodni wypełniła deklarację wyboru pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (POZ),

- nie posiada w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy,
- w ciągu ostatnich dwudziestu czterech miesięcy nie podlegała badaniu ankietowemu pielęgniarki POZ w kierunku gruźlicy (także u innego świadczeniodawcy),
- miała kontakt bezpośredni z osobami z już rozpoznaną gruźlicą,
- żyje w trudnych warunkach mogących znacząco wpłynąć na wystąpienie choroby, a zwłaszcza u której stwierdza się jedną z następujących okoliczności:
  - długotrwałe bezrobocie,
  - niepełnosprawność,
  - długotrwałą chorobę,
  - uzależnienie od substancji psychoaktywnych,
  - bezdomność.

UWAGA! Jeżeli badania nie wykazały istnienia gruźlicy lub pacjent nie zakwalifikował się do dalszej diagnostyki, kolejne badanie może wykonać dopiero po upływie dwudziestu czterech miesięcy od daty ostatniego badania.

CO W RAMACH PROGRAMU?

Pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej przeprowadza wywiad w kierunku gruźlicy (wraz z wypełnieniem ankiety) oraz edukację zdrowotną pacjenta, który – w przypadku wykrycia nieprawidłowości – jest kierowany na dalszą diagnostykę i leczenie.

JAK SKORZYSTAĆ Z PROFILAKTYKI?

Aby skorzystać ze świadczeń profilaktycznych w zakresie gruźlicy należy zgłosić się do pielęgniarki POZ, do której została złożona deklaracja wyboru. Wystarczy zgłosić się osobiście lub umówić na wizytę telefonicznie. **Skierowanie do pielęgniarki POZ nie jest potrzebne.**

WAŻNE! Pielęgniarka POZ udziela świadczeń opieki zdrowotnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, zgodnie z harmonogramem pracy przychodni.

WYKAZ ŚWIADCZENIODAWCÓW REALIZUJĄCYCH BADANIA W RAMACH PROFILAKTYKI GRUŻLICY

Wykaz placówek medycznych realizujących świadczenia pielęgniarki POZ dostępny jest w oddziale Śląskiego OW NFZ oraz na stronie internetowej <http://www.nfz-katowice.pl> w zakładce **Gdzie się leczyć** ▶ Podstawowa opieka zdrowotna ▶ ŚWIADCZENIA PIELĘGNIARKI POZ

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2015 roku, Dz.U. poz. 581 z późn. zm.),
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (tekst jednolity z 2016 roku, poz. 86),
3. Zarządzenie nr 77/2015/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 19 listopada 2015 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna z późn. zm.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY LEKARZA W CZASIE ŚWIĄT, CZYLI O NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ OPIECE ZDROWOTNEJ

Jeżeli zaistnieje potrzeba skorzystania z pomocy lekarza wieczorem, nocą lub w dni świąteczne ustawowo wolne od pracy, możemy zgłosić się do dowolnie wybranej przychodni realizującej świadczenia w tym zakresie. Pomoc udzielana jest bowiem w wybranych punktach opieki nocnej i świątecznej i nie jest związana z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.

KIEDY KORZYSTAĆ Z OPIEKI NOCNEJ LUB ŚWIĄTECZNEJ?

Ze świadczeń nocnej lub świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej korzystamy w przypadku:

- nagłego zachorowania
- nagłego pogorszenia stanu zdrowia, **gdy nie ma objawów sugerujących bezpośrednie zagrożenie życia** lub istotny uszczerbek zdrowia, a zastosowane przez nas środki domowe lub leki dostępne bez recepty nie przyniosły spodziewanej poprawy
- gdy zachodzi obawa, że oczekiwanie na otwarcie przychodni może znacząco niekorzystnie wpłynąć na stan zdrowia chorego

WAŻNE!!!

W przypadkach zagrożenia życia, a w szczególności w sytuacji wystąpienia:

- ✓ nagłego zatrzymania krążenia
- ✓ bólu w klatce piersiowej
- ✓ utraty przytomności
- ✓ upadku z wysokości
- ✓ złamania kości lub urazu stawu
- ✓ nagłych zaburzeń świadomości
- ✓ urazów powstałych w wyniku wypadku
- ✓ krwotoku
- ✓ silnego bólu brzucha
- ✓ nagłej duszności
- ✓ porażenia prądem elektrycznym
- ✓ porodu lub dolegliwości związanych z ciążą

– wezwij pogotowie ratunkowe!

**ZADZWOŃ POD NUMER ALARMOWY
999 lub 112**

JAK PRZYJMUJE LEKARZ W RAMACH NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ?

Świadczenia w ramach opieki nocnej i świątecznej realizowane są **od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz w soboty, niedziele i święta w godzinach od godziny 8.00 dnia danego do godz. 8.00 dnia następnego.** Lekarz dyżurujący udziela porad:

- w warunkach ambulatoryjnych (w placówce medycznej)
- w domu pacjenta (w przypadkach uzasadnionych medycznie – **decyzję o wizycie domowej podejmuje lekarz**)
- telefonicznie (należy dzwonić pod numery telefonów specjalnie uruchomione dla tego rodzaju świadczenia).

W ramach opieki nocnej i świątecznej otrzymamy również **pomoc pielęgniarki**, która wykonuje zabiegi zarówno w ramach porady udzielonej przez lekarza dyżurującego, jak również wynikające z konieczności zachowania ciągłości leczenia (zlecone na przykład przez lekarza rodzinnego zastrzyki). Zabiegi te mogą być wykonywane przez pielęgniarkę w gabinecie zabiegowym lub – w przypadkach uzasadnionych medycznie – również w domu pacjenta.

GDZIE ZATEM SZUKAĆ INFORMACJI, O TYM KTÓRE OŚRODKI ŚWIADCZĄ OPIEKĘ MEDYCZNĄ NOCĄ I W ŚWIĘTA?

- u lekarza rodzinnego, u którego leczymy się na co dzień
- w rejestracji naszej przychodni
- wewnątrz lub na zewnątrz budynku naszej przychodni – w widocznym, łatwo dostępnym miejscu powinna się znajdować szczegółowa informacja, a zwłaszcza adresy i numery telefonów oraz godziny przyjęć placówek, które realizują nocną i świąteczną opiekę medyczną
- w oddziale NFZ
- na stronie internetowej: www.nfz-katowice.pl w zakładce Nocna i świąteczna opieka zdrowotna, izby przyjęć oraz SOR

UWAGA!!!!

JAKICH ŚWIADCZEŃ NIE OTRZYMAMY W RAMACH OPIEKI NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ?

- wizyty kontrolnej, w związku z wcześniej rozpoczętym leczeniem
  - recepty na leki stale stosowane w schorzeniu przewlekłym (jeżeli akurat nam się skończyły)
  - zaświadczenia o stanie zdrowia
  - skierowania do specjalisty
- Wszystkie te świadczenia uzyskamy w ramach podstawowej działalności naszej przychodni, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00.

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 8 KWIETNIA 2016 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU GAZETY!

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice

infolinia całodobowa

tel. 801 002 903 – numer dla dzwoniących w kraju

tel. 32 790 09 03 – numer dla dzwoniących z zagranicy i z telefonów komórkowych

bezpłatna infolinia kolejkowa

tel. 800 800 008

Sekcja Obsługi Ubezpieczonych
tel. 32 735 16 00

Informacja Działu ds. Środków Pomocniczych
i Przedmiotów Ortopedycznych
tel. 32 735 16 00

Biuro Działu Skarg i Wniosków
tel. 32 735 05 45

www.nfz-katowice.pl

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego
tel. 32 735 05 22

Dyrektywa transgraniczna
tel. 32 735 16 16

Konsultant ds. poszkodowanych w misjach
poza granicami państwa - dotyczy służb
mundurowych
tel. 32 735 19 87, 32 735 16 51

www.nfz.gov.pl